

Î N C H E I E R E

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecătorii – Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Covaliova Ana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Covaliova Ana către Pleșca Alina, intervenient accesoriu notarul public Stahurschi Vasile, privind recunoașterea testamentului nul și cererea reconvențională depusă de Pleșca Alina către Covaliova Ana, intervenient accesoriu notarul public Stahurschi Vasile, privind înlăturarea obstacolelor și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către Covaliova Ana, casată hotărîrea Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 07 februarie 2013, în partea admiterii parțiale a cererii reconvenționale depusă de Pleșca Alina către Ana Covaliova despre încasarea prejudiciului material în sumă de 2190 lei și a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 150 lei, și emisă în această parte o nouă hotărîre, prin care s-a respins cererea reconvențională depusă de Pleșca Alina către Ana Covaliova despre încasarea prejudiciului material în sumă de 2190 lei și a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 150 lei, ca neîntemeiată, în rest apelul s-a respins și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

c o n s t a ț ă:

La 28 iunie 2010, Covaliova Ana a depus cerere de chemare în judecată către Pleșca Alina, intervenient accesoriu notarul public Stahurschi Vasile, privind recunoașterea testamentului nul.

În motivarea acțiunii, reclamantul Covaliova Ana a indicat că, la 13 februarie 2010, a decedat fiica acesteia Covaliova Lidia, cu ultimul domiciliu în mun. Chișinău, str. M. Kogîlniceanu 40 ap. 2.

Indică reclamantul Covaliova Ana că, conform certificatului Direcției Generale Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului Municipal Chișinău, a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate

privată și a certificatului OCT Chișinău, defuncta Covaliova Lidia a privatizat apartamentul nr. 2 din str. str. M. Kogîlniceanu 40 din mun. Chișinău și era coproprietară în devălmășie a apartamentului menționat împreună cu fiica ei, Covaliova Olesea.

Menționează reclamantul Covaliova Ana că, pînă la decesul fiicei acesteia Covaliova Lidia, la 22 august 2009 a decedat fiica ultimei, Covaliova Olesea.

După decesul fiicei Covaliova Lidia, reclamantul a depus la notarul Stahurschi Vasile declarația de acceptare a succesiunii.

La 09 februarie 2010, cu 3 zile înainte de deces, fiica reclamantei, Covaliova Lidia prin testamentul nr. 170893 înregistrat de către notarul Stahurschi Vasile în registrul actelor notariale sub nr. 1750, a testat averea ei pîrîtei Pleșca Alina.

Consideră reclamantul Covaliova Ana că, testamentul menționat urmează a fi declarat nul, deoarece în timpul vieții sale Covaliova Lidia era invalidă de gradul I, se afla la evidență la medicul de familie cu diagnoza ciroză hepatică și alte boli cronice. Mai indică că, pînă la deces fiica acesteia era într-o stare foarte gravă, avea dureri puternice, fiind nevoită să primească medicamente care să-i ușureze suferințele fizice, astfel că, în urma consumării acestor medicamente Covaliova Lidia nu-și dădea seama de acțiunile sale și nu le putea dirija.

Astfel, invocă reclamantul Covaliova Ana că, cu 3 zile înainte de deces, în ziua cînd a fost autentificat testamentul pe numele pîrîtei Pleșca Alina, fiica acesteia se afla într-o stare gravă și nu a putut lua decizia desinestătător, astfel că, testamentul a fost semnat de către concubinul acesteia.

Invocă reclamantul Covaliova Lidia că, la momentul întocmirii testamentului, fiica acesteia Covaliova Lidia se afla într-o stare de incapacitate totală, la fel, invocă că, notarul Stahurschi Vasile a știut că fiica este invalidă, că suferă de o boală cronică și el era obligat să verifice capacitatea de exercițiu a acesteia prin intermediul medicului, astfel, din aceste considerente, acest testament urmează a fi declarat nul.

La 28 octombrie 2011, Pleșca Alina a depus cerere reconvențională împotriva lui Covaliova Ana, intervenient accesoriu notarul public Stahurschi Vasile, privind înlăturarea obstacolelor și repararea prejudiciului material.

În motivarea cererii reconvenționale Pleșca Alina a indicat că, prin testamentul din 09.02.2013, autentificat de către notarul Vasile Stahurschi, înregistrat cu nr. 1750, Covaliova Lidia, din propria dorință i-a testat apartamentul nr. 2 din str. M. Kogîlniceanu 40, mun. Chișinău, ce îi aparținea cu drept de proprietate, la acel moment fiind în capacitate deplină de exercițiu și cu discernământ.

Mai indică Pleșca Alina că, în luna februarie 2010 prin declarația scrisă depusă la notarul Stahurschi Vasile, aceasta a acceptat succesiunea la averea testată de Covaliova Lidia prin testamentul din 09.02.2010.

Menționează că, cheltuielile funciare de înmormântare în sumă de 2190 lei au fost suportate din contul său, ce se confirmă prin bonul de plată din 15.02.2010 eliberat de către SC”Ritual Prof” SRL.

Mai indică Pleșca Alina că, după înmormântarea defunctei, pîrîta Covaliova Ana ilegal i-a luat cheile de la apartamentul testat, a dat-o afară din apartament fără a-i permite să-și ia lucrurile personale, instalîndu-se în acest apartament, motivînd că Pleșca Alina nu are nici un drept la moștenire.

Consideră Pleșca Alina că, argumentele invocate de către Covaliova Ana sunt declarative, or, aceasta nu a demonstrat prin careva probe faptul că, Covaliova Lidia la momentul întocmirii testamentului era lipsită de discernămint și de capacitate de exercițiu. Astfel, menționînd că, defuncta Covaliova Lidia era bolnavă de inimă și nu avea o boală mintală sau deficiențe mintale, nu consuma abuziv alcool, nu consuma droguri sau substanțe psihotrope care putea să-i limiteze capacitatea de exercițiu.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 februarie 2013, acțiunea inițială a fost respinsă, iar cea reconvențională a fost admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de către Covaliova Ana, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 februarie 2013, în partea admiterii parțiale a cererii reconvenționale depusă de Pleșca Alina către Ana Covaliova despre încasarea prejudiciului material în sumă de 2190 lei și a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 150 lei, și emisă în această parte o nouă hotărîre, prin care s-a respins cererea reconvențională depusă de Pleșca Alina către Ana Covaliova despre încasarea prejudiciului material în sumă de 2190 lei și a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 150 lei, ca neîntemeiată, în rest apelul s-a respins și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

La 07 aprilie 2014, Covaliova Ana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013 și a hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 februarie 2013, în partea respingerii cererii înaintate de către Covaliova Ana către Pleșca Alina, intervenient accesoriu notarul Stahurschi Vasile, privind recunoașterea testamentului nul, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Covaliova Ana să fie admisă integral.

În motivarea cererii de recurs recurentul Covaliova Ana a indicat că, decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt neîntemeiate, emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material prin faptul că, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 19 noiembrie 2013, iar cererea de recurs a fost depusă la 07 aprilie 2014, însă, instanța de recurs notează că în materialele cauzei se conține date care atestă că această decizie a fost adusă la

cunoștință recurentului la 13 februarie 2014(f.d. 48, vol. 2), motiv pentru care cererea de recurs se consideră a fi depusă în termen.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. 4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4). Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Covaliova Ana este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu

respectarea normelor de drept material ce guvernează raportul juridic litigios, și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 CPC, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată.

Instanța de recurs reiterează și faptul că conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII).

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, Colegiul menționează că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de ilegalitate al deciziei instanței de apel recurate.

Cu referire la argumentul recurentului precum că, instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate pe dosarul în cauză, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt înafara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat corect normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Covaliova Ana, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de Covaliova Ana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat